

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет міжнародних відносин
Кафедра міжнародних відносин і регіональних студій

СИЛАБУС

нормативної навчальної дисципліни
«Історія міжнародних відносин»

Підготовки бакалавра

галузі знань 29 «Міжнародні відносини»

Спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

Освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини»

Силабус розроблено на основі Стандарту вищої освіти України для бакалаврів спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

Розробник: Моренчук Андрій Анатолійович

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри міжнародних відносин і регіональних студій, протокол № 1 від 31 серпня 2021 р.

Завідувач кафедри:

проф. Коцан Н. Н.

СИЛАБУС

НАЗВА ДИСЦИПЛІНИ	Історія міжнародних відносин
ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА	Волинський національний університет імені Лесі Українки; факультет міжнародних відносин; кафедра міжнародних відносин і регіональних студій
ПЕРІОД РЕАЛІЗАЦІЇ КУРСУ	2 сем 2021-2022 н.р, 1-2 сем 2022-2023 н.р.
ВИКЛАДАЧ	Моренчук А.А.
КОНТАКТНІ ДАНІ	Morenchuk.Andriy@vnu.edu.ua
КОМПЕТЕНЦІЇ ТА ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧА	Кандидат історичних наук, доцент. Коло наукових інтересів: історія, політологія, політична психологія.
ФОРМА РЕАЛІЗАЦІЇ	лекції, семінари
КРЕДИТИ ECTS	6
ФОРМА КОНТРОЛЮ	Залік (II семестр), екзамен (III, IV семестри)
МЕТОДИ ТА ФОРМИ ОЦІНКИ РОБОТИ СТУДЕНТІВ (КРИТЕРІЇ ТА ФОРМА ОЦІНЮВАННЯ ОТРИМАННЯ КРЕДИТУ ЗА КУРС)	<p>Оцінювання під час семінарських занять здійснюється за 12 бальною системою. Загальний бал поточного оцінювання вираховується з використанням відповідного коефіцієнта.</p> <p>Залік ставиться при умові набрання щонайменше 60 балів. Залік здійснюється під час поточного контролю за результатами виконаних робіт. У випадку незадовільної підсумкової оцінки або за бажанням підвищити свій результат студент може добрати бали, виконавши підсумковий тест. При необхідності перескладання заліку відбувається в усній формі по питанням до заліку.</p> <p>Якщо протягом семестру студент набрав 75 і більше балів, він може отримати екзамен, не складаючи його.</p>
ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	Пропущені лекційні заняття не відпрацьовуються, семінарські заняття можуть бути відпрацьованими лише за умови наявності вагомих доказових причин відсутності студента. Максимальна кількість пропусків без вагомих доказових причин – 2. Відпрацьовання пропущених занять проводяться у форматі підготовки презентацій по питаннях пропущених семінарських занять. Не допускається списування під час заліку, екзамену і модульних контрольних робіт.
МЕТА І ЗАВДАННЯ І КУРСУ	<p>Метою викладання курсу є формування системно-цілісного уявлення про особливості міжнародних відносин та зовнішньої політики в різні історичні періоди в різних регіонах.</p> <p>Основними завданнями є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - з'ясувати основні особливості розвитку міжнародних відносин в різних регіонах світу починаючи від стародавніх часів і закінчуючи періодом завершення "холодної війни"; - охарактеризувати зовнішньополітичну діяльність видатних історичних діячів; - окреслити фактори, що визначали специфіку міжнародних відносин у різні історичні періоди.

ОПИС КУРСУ
КУРС ПОДІЛЕНИЙ НА 61 ТЕМУ ПРОТЯГОМ ТРЬОХ СЕМЕСТРІВ

№.	ТЕМА
1.	Міжнародні відносини та дипломатія Стародавнього Сходу
2.	Міжнародні відносини та дипломатія і Давньої Греції
3.	Зовнішня політика та дипломатія Давнього Риму
4.	Міжнародні відносини в часи раннього середньовіччя
5.	Зовнішня політика Візантійської імперії
6.	Зовнішньополітична діяльність норманів
7.	Зовнішня політика Німецької держави у X–XIII століттях
8.	Міжнародні відносини та зовнішня політика періоду розвинутого середньовіччя
9.	Міжнародні відносини в пізньому Середньовіччі
10.	Загальні риси розвитку міжнародних відносин в середньовічній Європі
11.	Основні риси та особливості розвитку міжнародних відносин в період нового часу
12.	Міжнародні відносини др. пол. XV ст.
13.	Міжнародні відносини і дипломатія періоду Тридцятилітньої війни
14.	Міжнародні відносини XVI – XVII ст.
15.	Військові й дипломатичні протистояння в др. пол. XVII – поч. XVIII ст
16.	Міжнародні відносини XVIII – поч. XIX ст.
17.	Міжнародні відносини і дипломатія періоду Великої французької буржуазної революції й наполеонівських війн
18.	Особливості й чинники розвитку міжнародних відносин в XIX ст.
19.	Міжнародні відносини сер. XIX ст. – поч. XX ст.
20.	Зовнішня політика США періоду нового часу
21.	Зовнішня політика Великобританії і Франції в XIX – поч. XX ст.
22.	Зовнішня політика Китаю і Японії в XIX – поч. XX ст.
23.	Зовнішня політика Російської імперії в XIX – поч. XX ст.
24.	Зовнішня політика Німеччини та Італії в др. пол. XIX – поч. XX ст.
25.	Передумови Першої світової війни
26.	Міжнародні відносини періоду Першої світової війни
27.	Воєнні кампанії 1914–1916 рр.
28.	Події 1917–1918 рр.
29.	Паризька конференція та її основні рішення
30.	Вашингтонська конференція
31.	Облаштування повоєнного світу і міжнародні відносини 20-х рр. XX ст.
32.	Міжнародні відносини і дипломатія 1920-х років
33.	Основні конфлікти 1920-х років у Європі
34.	Експансіоністська політика Японії
35.	Міжнародні відносини в 30-х роках XX століття
36.	Політика умиротворення агресора та її крах. Початок Другої світової війни
37.	Фашистська агресія 1939–1940 рр.
38.	Радянська агресія 1939–1940 рр.
39.	Військові дії 1941–1945 рр.

40	Ідеологічні передумови початку холодної війни. Роль Дж. Кеннана
41	Зовнішня політика США після Другої світової війни
42	Зовнішня політика Й. Сталіна
43	Зовнішня політика М. Хрущова
44	Зовнішня політика Дж. Кеннеді
45	Зовнішня політика США у сер. 1960–1970-х рр.
46	Зовнішня політика СРСР в умовах "застою"
47	Країни Заходу в системі міжнародних відносин др. пол. XX ст.
48	Зовнішня політика Китайської Народної Республіки
49	Зовнішня політика Японії та Сінгапуру в др. пол. XX ст.
50	Міжнародні відносини і політичні процеси в країнах Африки у другій половині XX ст.
51	Міжнародні конфлікти у другій половині XX ст.
52	Країни Південної Азії в системі міжнародних відносин др. пол. XX ст.
53	Близький і Середній Схід в др. пол. XX ст.
54	Країни Східної Азії в системі міжнародних відносин др. пол. XX ст.
55	Міжнародні відносини та політичні процеси в країнах Південно-Східної Азії в др. пол. XX – на поч. XXI ст
56	Країни Африки в системі міжнародних відносин др. пол. XX ст.
57	Міжнародні відносини та політичні процеси в країнах Південної Америки у 40–80-х рр. XX ст.
58	Куба та країни Карибського басейну в 1940– п.п. 1990-х рр.
59	Міжнародні відносини та політичні процеси в країнах Центральної Америки у 40 – п.п. 90-х рр. XX ст.
60	Зовнішня політика Р. Рейгана
61	Завершення "холодної війни" і розпад біполярної системи

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

<ol style="list-style-type: none"> 1. Газін В.П., Копилов С.А. Новітня історія країн Європи та Америки. 1945–2002 роки. К. Либідь, 2004. 624 с. 2. Дейвіс Норман. Європа: Історія. К. Видавництво Соломії Павличко «Основи», 2001. 1463 с. 3. Іваницька О. П. Історія міжнародних відносин (1918-1945 роки). К.: Видавничий Дім «Слово», 2011. 632 с. 4. Горбань Ю. А. Історія сучасного світу: соціально-політична історія XV-XX століть. К. Вікар, 2003. 435 с. 5. Кальвокоресси Питер. Мировая политика после 1945 года. В двух книгах. Книга 2. М. Международные отношения, 2000. 464 с. 6. Кальвокоресси Питер. Мировая политика после 1945 года. В двух книгах. Книга 1. М. Международные отношения, 2000. 592 с. 7. Орлова Т.В. Історія сучасного світу. К. Знання, 2006. 552 с. 8. Ringmar Erik. History of International Relations: A Non-European Perspective Open Book Publishers, 2019. 218 p. 9. Young John W, Kent John. International Relations Since 1945. Oxford, 2013. 750 p.
--

ОБОВ'ЯЗКОВА ЛІТЕРАТУРА

<p>1. Гайдуков Л.Ф. та ін. Міжнародні відносини та зовнішня політика (1980–2000 роки). К. Либідь, 2001. 624 с.</p> <p>2. Дюрозель Ж.-Б. Історія дипломатії від 1919 року до наших днів. К. Основи, 1995.</p> <p>4. Зінченко А.А. Історія дипломатії від давнини до початку нового часу. Вінниця. Нова книга, 2002. 376 с.</p> <p>4. Манджолла В.А. та ін. Міжнародні відносини та зовнішня політика (1945–70-ті роки). К. Либідь, 1999. 558 с.</p> <p>5. Моренчук А.А. Інтерактивний навчально-методичний комплекс. Дисципліна: "Історія міжнародних відносин. Частина перша. Від найдавніших часів до кінця холодної війни". Луцьк: Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, 2017. Електронний варіант.</p>
--

ЕФЕКТИ НАВЧАННЯ

Компетенції	Відповідний код критерію / Ефекти
	<p>ЗК3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК10. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК13. Здатність бути критичним і самокритичним.</p>

Вміння	Відповідний код критерію / Ефекти
	<p>СК1. Здатність виокремлювати ознаки та тенденції розвитку, розуміти природу, динаміку, принципи організації міжнародних відносин, суспільних комунікацій та/або регіональних студій.</p> <p>СК2. Здатність аналізувати міжнародні процеси у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.</p> <p>СК11. Здатність аналізувати природу та еволюцію міжнародних організацій, їх місця у системі міжнародних відносин, основних форм та перспектив співпраці України з ними.</p>

Знання	Відповідний код критерію / Ефекти
	<p>РН01. Знати та розуміти природу міжнародних відносин та регіонального розвитку, еволюцію, стан теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики, а також природу та джерела політики держав на міжнародній арені і діяльності інших учасників міжнародних відносин.</p> <p>РН03. Знати природу міжнародного співробітництва, характер взаємодії між міжнародним акторами, співвідношення державних, недержавних акторів у світовій політиці.</p> <p>РН13. Вести фахову дискусію із проблем міжнародних відносин, міжнародних комунікацій, регіональних студій, зовнішньої політичної діяльності, аргументувати свою позицію, поважати опонентів і їхню точку зору.</p> <p>РН15. Розуміти та застосовувати для розв'язання складних спеціалізованих задач міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій чинне</p>

	законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо. PH17. Мати навички самостійного визначення освітніх цілей та навчання, пошуку необхідних для їх досягнення освітніх ресурсів.
--	--

МЕТОДИ РОБОТИ ТА НАВАНТАЖЕННЯ

ECTS кредити (1 ECTS = 25-30 годин роботи студента)	6
Загальне навантаження (годин)	180
Лекції	70
Практичні заняття	52
Консультації	10
Елементи роботи студента	Кількість годин
читання літератури для занять	13
постійний огляд преси та інших засобів масової інформації	10
збір даних	5
аналіз та інтерпретація даних	5
підсумковий тест	4
підготовка доповіді / презентації	5,6
підсумковий іспит	5,4
Загальна кількість годин	48